

Stara

Päivämäärä: 12.8.2020 / S. Aapro

Täyttöohje

- Jokaiseen otsikon alle tulee kirjoittaa vastaus ja vastauksen tulee vastata sisällöltään annettua otsikkoa
- Kirjoitustila kasvaa tarvittaessa
- Kaupunkistrategian jne toteuttamista kuvaavassa kohdassa kuvataan mm. toimintasuunnitelman taulukkoon kirjatuissa toimenpiteissä edistyminen valittujen mittareiden kautta

Ennustekaudella esiin nousseiden toimintaympäristön keskeisimpien muutosten vaikutukset talousarvion toteutumiseen

Staran talousarvion (kvsto 27.11.2019) mukaiset tuotot vuodelle 2020 ovat 229,0 milj. euroa. Tällä hetkellä tuottojen ennustetaan koko vuoden osalta toteutuvan 251,7 milj. euron suuruisina eli ylitys talousarvioon on 22,7 milj. euroa rakentamisen kasvaneesta volyymista johtuen.

Talousarvion mukaiset varsinaiset kulut vuodelle 2020 ovat 222,3 milj. euroa ja ennuste niiden osalta on tällä hetkellä 243,1 milj. euroa, jolloin varsinaisten kulujen ennakoidaan toteutuvan 20,8 milj. euroa talousarviota suurempina, koska rakentamiseen liittyvien hankintojen määrä on noussut. Ennusteen käyttökatteeksi muodostuu 8,6 milj. euroa. Poistot ovat ennusteessa 3,4 milj. euroa, jolloin liikeylijäämää syntyy 5,2 milj. euroa. Talousarvion liikeylijäämä on 3,4 milj. euroa, joka ennusteen mukaan ylitettäisiin 1,8 milj. eurolla. Staran korvaus peruspääomalle on 1,9 milj. euroa vuonna 2020. Tilikauden ylijäämäksi ennustetaan 3,3 milj. euroa, kun se talousarviossa on 1,5 milj. euroa, eli ylitys 1,8 milj. euroa.

Ennusteen mukaiset tuotot ovat 0,8 % (2,0 milj. euroa) pienemmät kuin edellisenä vuonna. Kulut vähenevät myös, mutta tilikauden ylijäämän ennakoidaan olevan noin 2,4 milj. euroa vuoden 2019 toteutunutta tulosta pienempi.

Staralla ei liikelaitoksena ole talousarviossa sitovaa investointimäärärahaa. Talousarviossa suunniteltiin käytettävän työkaluiden ja autojen sekä muun irtaimen omaisuuden hankintaan 3,6 milj. euroa ja tulosbudjetissa 4,3 milj. euroa. Investointeihin arvioidaan kuluvan 4,6 milj. euroa tänä vuonna, mutta koronavirus epidemia saattaa vaikuttaa myös investointien toteutumiseen.

Pääosa Staran tulojen kasvusta talousarvioon verrattuna tulee rakennustekniikasta ja sen liikevaihdon ennustetaan kasvavan myös hiukan, 2,7 milj. euroa, viime vuoden tasosta. Tilauskanta on toistaiseksi pysynyt vahvana, mutta isojen rakennuttamishankkeiden aloitusviiveet voivat jatkua kesän yli, jolloin hankkeiden tuloutus ei enää ehdi vuoden 2020 puolelle. Tällä hetkellä suuri epävarmuustekijä on tilaajan loppuvuodelle sekä myös ensi vuodelle käytettävissä olevat määrärahat. Tämä vaikuttaa loppuvuonna alkaviin ja vuoden vaihteen yli jatkuviin hankkeisiin.

Kaupunkitekniikan rakentaminen osastolla lumeton talvi lisäsi infrarakentamisen kysyntää. Vuoden tilauskanta vaikuttaa vahvalta, mikä enteilee liikevaihdon kasvua. Suhteellisesti merkittävin kasvu on idän suunnalla rakentaminen 3 - yksikössä. Koronavirus pandemia ei ole tässä vaiheessa erityisemmin vaikuttanut osaston toimintaan.

Kaupunkitekniikan ylläpidolla on kolmivuotiset sopimukset pääasiakkaan kanssa ja lisäksi HKL:n kanssa on sovittu pitkään jatkuneen ylläpitosopimuksen jatkosta vuoteen 2021 asti. Tulopohja on pääosin vakaa. Pääasiakkaan erillismäärärahat ovat pienentyneet merkittävästi, osin koronan sopeuttamistoimina, vaikka korjausvelka kasvaa voimakkaasti yleisillä alueilla. Tämä pienentää kaupunkitekniikan ylläpidon liikevaihtoa. Uusien asiakkuuksien kartoitusta on tehty ja osasto on saanut jo joitakin uusia asiakkaita. Erittäin leuto talvi vähensi työkuormaa ja ylitöitäkään ei kertynyt tavanomaiseen malliin. Tästä syystä kaupunkitekniikan ylläpidon menotkin ovat selvästi tavanomaista pienemmät.

Ympäristönhoidon osaston toiminnan ja tuloksen ennakoidaan toteutuvan suunnitellusti.

Logistiikka osaston tulos tulee olemaan jonkin verran talousarviota parempi mm. logistiikkakeskuksen ja kuljetusten lisääntyneestä volyymista johtuen. Logistiikkakeskus on toiminut ylikierroksilla toimittaessaan mm. puhdistus- ja hygieniatarvikkeita eri puolille kaupunkia.

Koronavirus pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten määrää on vaikea vielä tässä vaiheessa arvioida, koska vaikutuksia koko vuoden osalta ei vielä tiedetä ja että tulee ns. toista aaltoa. Staran oman tuloksen muodostumiseen korona viruksella on mahdollisesti seuraavia vaikutuksia: työt saattavat viivästyä etenkin rakentamisessa, hankkeet eivät etene eivätkä tule laskutuskelpoisiksi. Lisätöitä ei tilata Staralta entisessä määrin. Rakentamistekniikan osalta suunnitelmien valmistumisessa ja hankkeisiin ryhtymisessä on jo jonkin verran viiveitä aiempaan. Uusien hankkeiden aloituksia on jonkin verran siirretty. Pieniä töitä on tilattu hieman aiempaa vähemmän. Ulkomaalaisen työvoiman liikkumisrajoitukset saattavat aiheuttaa hankkeiden viivästymisiä.

Johtamistoimenpiteet toiminnan ohjaamiseksi talousarvion toteutumiseen sitovassa tasossa

Tilannetta seurataan etenkin koronavirus pandemian aiheuttamien taloudellisten seurausten kannalta ja ennusteita tarkennetaan tulevissa ennusteissa. Tehty ennuste ei aiheuta kuitenkaan tässä vaiheessa vielä tarvetta erityisiin toimenpiteisiin.

Keskeisimmät ennustekaudella tapahtuneet edistysaskeleet ja poikkeamat kaupunkistrategian, kaupunkiyhteisten hankkeiden ja yhteissuunnittelun teemoissa

Stara pyrkii vuoteen 2021 määritettyyn tahtotilaan viiden menestystekijän ja niitä toteuttavien kehittämishankkeiden avulla. Staran strategiset kehittämishankkeet ja toimenpiteet tukevat sekä kaupunkistrategian 2017 - 2021 että Staran tavoitteiden toteuttamista.

Stara on rakentamassa maailman toimivinta kaupunkia kaupungin sisäisenä palveluntuottajana yhdessä asiakkaan kanssa. Osana yhteistyösopimusta Stara piti syksyllä 2019 yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa yhteisen prosessityöpajan ja määrittä yhteiset kehittämistoimenpiteet vuosille 2020 - 2022. Vuonna 2020 toteutetaan toimitila- ja infrahankkeiden pitkän tähtäyksen suunnitelmien sekä projektimaisen toiminnan kehittäminen. Hankkeista tehdään projektikuvaukset, niille määritetään tavoitteet ja ne toteutetaan suunnitellun mukaisesti yhdessä Kymppin kanssa. Yhteinen kehittäminen toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta kaupunkikokonaisuuden ohjattavuuden parantamisesta.

Kilpailukykyanalyysi valmistuu vuonna 2020. Vuonna 2020 järjestetään liiketalousvalmennusta ja selvitetään Staran palveluiden ja tuotteiden kustannukset ja niiden markkinahinnat.

Tuote- ja palveluvalikoiman kehittäminen – hanke käynnistetään teknisten palvelujen palvelustrategisten linjausten valmistuttua. Vuonna 2020 laaditaan hankekuvaus, määritetään tavoitteet ja aloitetaan hankkeen toteuttaminen suunnitelman mukaisesti.

Kilpailutetut hankinnat muodostavat merkittävän osan Staran kustannuksista. Staralle laaditaan hankintastrategia, johon liittyen luodaan ja käyttöön otetaan kategoriapohjainen hankintamalli, hankintojen analyysimalli ja kategoriatiimit.

Staralla on voimassa oleva Rala-sertifikaatti. Toimintajärjestelmän ja prosessien kehittäminen jatkuu ydinprosessien prosessiryhmissä.

Ympäristöjärjestelmä Ekokompassin ulkopuolinen auditointi tapahtuu syksyllä 2020 ja Staran ympäristöohjelma on päivitetty uudelle kaudelle 2020-2022. Staran ympäristöpolitiikka päivitetään kaupungin ympäristöpolitiikan päivityksen yhteydessä. Staralla on energiansäästöön, hankintojen ympäristökriteereihin ja biopolttoaineiden käyttöön liittyviä tavoitteita. Staran vastuulla olevat vuodelle 2020 asetetut Hiilineutraali Helsinki 2035 toimenpiteet toteutetaan. Stara osallistuu 6. Aika – hankkeen Nollapäätöinen työmaa - projektiin. Vuonna 2020 jatkuu Staran ja Forum Virium Helsingin hanke ”Stara eRetrofit”. Hankkeessa selvitetään Staran ajoneuvokaluston sähköistämisen vaikutukset operatiiviselle toiminnalle.

Stara laati vuonna 2018 digitalisaation periaateohjelman, jonka toimeenpanoa jatketaan vuonna 2020. Hanke toteuttaa kaupunkistrategiaa digitalisaation, tekoälyn ja robotisaation hyödyntämisestä ja edistää julkisen sektorin ekosysteemin rakentamista. Tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuotannonohjausjärjestelmien

käyttöönottoja ja palveluja hankitaan vuonna 2019 tehdyn kilpailutuksen pohjalta. Käyttöönottoja ohjaa kaupungin ja Staran digitalisaatio-ohjelman mukaiset tavoitteet. Allianssikumppanin kanssa on tehty allianssisopimus (ICT, tuotannon digitalisointi), allianssin johtoryhmä on nimetty ja allianssin vuosisuunnitelma 2020 hyväksytty. Hackathonissa ideoidut ratkaisut toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Staralle luodaan IoT-alusta ja kalustorekisterin laajennus ja otetaan ne käyttöön. Innovatiivisten kokeilujen tekemiseen luodaan malli.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Staralla on kolme sitovaa toiminnan tavoitetta vuodelle 2020:

1. Staran käytössä olevien toimitilojen energiatehokkuus paranee
Energiansäästö tavoite on 5 % vuoden 2015 energiankulutuksesta. Tavoitteeseen sisältyvät sähkön ja säänormitetun kaukolämmön kulutus.
2. Asiakastytyväisyys kehittyy myönteisesti, tavoitellaan tasoa hyvä (NSI 20–40)
Asiakaskyselyyn perustuva nettosuositeluindeksi (NSI) arvo on > 30
(vaihteluväli -100 – 100)
3. Tapaturmataajuus pienenee
Tapaturmataajuus laskee kolmen edellisen vuoden keskiarvosta 5 %.

Muut toiminnalliset tavoitteet:

1. Staran hankintapäätöksistä 100 % sisältää ympäristökriteerejä.
2. Staran dieselkäyttöisistä hyötyajoneuvoista 70 % on siirtynyt käyttämään uusiutuvaa diesel biopolttoainetta.

Tavoitteiden ennakoidaan tässä vaiheessa toteutuvan tavoiteasetannan mukaisesti paitsi biopolttoaineiden käytön osalta, jossa arvio toteumasta on noin puolet tavoitteesta. Staran luovuttua omista jakeluasemista biodieselin saatavuus ei ole optimaalinen tukikohtiin nähden, mutta tiedotusta asiaan liittyen on lisätty Staran sisällä ja kehityksen ennakoidaan olevan myönteistä viime tilinpäätöksessä raportoituun toteumaan verrattuna.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Korona pandemian vaikutukset toimintaan ja talouteen. Jos Staran henkilökunta tai se yhteistyökumppanit sairastuisivat laajalti, palvelutuotanto ei toteudu suunnitellusti, työt viivästyvät, liikevaihto laskee, tulos menee alijäämäiseksi ja tavoitteisiin ei päästä.